

doc. JUDr. Daniela Gandžalová, PhD.

Právnická fakulta - Katedra občianskeho práva a pracovného práva
Univerzita Mateja Bella, Banská Bystrica

Vážený pán

doc. JUDr. Miroslav Štrkolec, PhD.
dekan fakulty

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Právnická fakulta
Kováčska č. 26
Košice

OPONENTSKÝ POSUDOK OPONENTNA V HABILITAČNOM KONANÍ

v nadväznosti na Vašu požiadavku Vám predkladám **opponentský posudok** habilitačnej práce JUDr. Jaroslava Čolláka, PhD. – vedeckej monografie: *Decízne systémy. Vzťahy súdnych a alternatívnych foriem prejednávania a rozhodnutia sporov.*

I. Obsah habilitačnej publikácie, ciele publikácie

Obsah habilitačnej publikácie je rozdelený na 9 kapitol, pričom zvolenie obsahu každej z nich je z metodologického pohľadu vhodne zvolené. Z pohľadu spracúvanej témy nie je obsahovej stránke čo vytknúť, obsahu neabsentuje žiadna tematicky nevyhnutná kapitola. Aj v obsahu kapitol sa prejavil *analytický prístup* autora, pričom od úvodných všeobecných kapitol, do ktorých je možné zaradiť prvú a druhú kapitolu práce, smeruje autor ku svojim konkrétnym cieľom, ktoré explicitne pomenúva v úvode práce. Možno vyslovene oceniť tretiu kapitolu, a to spracovanie *aktuálneho stavu poznania* spracúvanej témy, ktorá ale nemohla byť sumarizačná, ale iba citačná, čo konštatuje aj samotný autor. Dôvodom je široký rozsah spracúvanej témy, ktorá je zvolená prezieravo a zbytočne sa nevenuje tematickým oblastiam, ktoré by do jej rozsahu prinášali zbytočné obsahové a nesúvisiace nánosy.

Medzi hlavné ciele zaradil autor práce preskúmanie *vzájomných vzťahov dostupných decíznych systémov*, to predovšetkým súdneho systému a oblasti alternatívneho riešenia sporov. Je možné konštatovať, že základ vedeckého prístupu tvorila *analytika, dedukcia a komparácia*.

Z opponentského pohľadu nie je možné exaktne oponentsky konštatovať, čo tvorí hlavný obsah predloženej habilitačnej publikácie, pretože autor sa venuje ani nie len procesnému právu, ale procesným pravidlám v dostupných decíznych štrukturálnych systémoch *všeobecne*. Do *procesnoprávneho výskumu* autor zapracoval aj *administratívnu stránku* organizácie decíznych systémov, čo možno označiť za výnimočné. Optika autora, ktorú v predkladanej publikácii prezentuje sa neobmedzuje len na procesnoprávny výskum, ale aj na inštitucionálne a vzájomné vzťahy dostupných systémov riešenia sporov, čo je bezpochyby náročný vedecký počin a treba toto oceniť.

II. Prínos práce, aktuálnosť zvolenej témy

V slovenskej procesualistike nebola téma *decíznych systémov* obdobne celistvo a ucelene spracovaná na žiadnej úrovni. Z uvedeného dôvodu je nutné konštatovať, že veda procesného práva doposiaľ absentovala na výskum decíznych systémov ako celku, pretože jednotlivé dostupné monografické spracovania sa vždy zameriavali iba na konkrétne oblasti toho ktorého typu súdnych konaní. Habilitačnú publikáciu preto hodnotím ako *vysoko aktuálnu*, pričom vzhľadom na jej publikovanie v renomovanom zahraničnom vydavateľstve bude mať bezpochyby prínos vo vedeckej, ako aj odbornej verejnosti. Téma decíznych systémov je nanajvýš aktuálna, to predovšetkým rozsahu výskumu v takej šírke, ako to vykonal autor monografie. Neopomína, ale práve naopak stavia na *spore ako na východiskovom bode akýchkoľvek súdnych konaní*, pričom na ich existenciu sa autor díva ako na štátom poskytnutú možnosť subjektov práva využiť súdy pri prejednaní a vyriešení konkrétneho sporu. Autor precízne mapuje "cesty" sporu súdnym systémom. Zaoberá sa vzťahmi medzi jednotlivými fázami súdneho procesu v rozsahu provinštančného a odvolacieho konania, dovolacieho konania. V nadväznosti na uvedené možno považovať za vyslovene vhodné ak sa autor zaoberal vplyvom ústavného súdnictva na stabilitu a udržateľnosť súdnych rozhodnutí produkovaných súdmi. V tomto smere je prínosný aj výskum exekučného konania, kde autor konštatoval jeho zásadný vplyv na udržateľnosť decíznych systémov.

Za *hlavný prínos* publikácie považujem podrobné spracovanie *alternatívneho riešenia sporov*. Autor sa v publikácii neulakomil iba na konštatácie a popisné spracovanie tejto oblasti, ale k skúmanej problematike pristúpil analyticky, s nebývalou razanciou vo vzťahu ku kritickej analýze zákonnej úpravy, a z toho súvisiacich následkov doplnených relevantnú judikatúru. Autor publikácie v práci na mnohých miestach konštatoval existenciu *"súkromého práva procesného"*, čo možno považovať pre prínos vývoja procesnoprávnej vedy na Slovensku za novátorské, až vizionárske.

III. Posúdenie práce – dosiahnuté výsledky

Okrem pozitív uvedených v ostatných častiach posudku, možno konštatovať, že publikácia *vyníka prácou s judikatúrou*, kde smelo možno konštatovať, že autor pokryl podstatnú časť dostupnej a relevantnej judikatúry dotýkajúcej sa spracovávanej témy. Za vynikajúcu možno považovať aj prácu autora s *dostupnou odbornou a vedeckou - publikačnou základňou relevantnej proveniencie*. Vytknúť možno *menej výraznú prácu so zahraničnými publikáciami*, aj keď je nutné pripomenúť, že procesného práva v podmienkach Slovenskej republiky sa bezpochyby netýka veľké množstvo zahraničných publikácií. *Úroveň citovanej rozhodovacej činnosti a ostatných výstupov relevantnej proveniencie je ale nutné považovať za nadštandardné*.

Možno konštatovať, že autor dosiahol obsahom publikácie spracovanie dostatočnej matérie na to, aby zodpovedal všetky ním v úvode publikácie nastolené otázky. Spracovanie mimosúdnych decíznych systémov (kapitola VII) možno považovať za nadmieru uspokojivé tvoriace obsahový základ publikácie. Schopnosť habilitanta samostatne skúmať, analyzovať, abstrahovať a vyvodzovať dedukciou alebo indukciou konkrétne vedecké závery sa prejavila predovšetkým v tejto časti publikácie. Procesnoprávne prínosné budú podľa môjho názoru predovšetkým myšlienky a závery výskumu vykonaného v VIII. kapitole, pretože *"dohľad na alternatívnym riešením sporov"* je otázka, ktorá sa aktuálne tvorí aj v prostredí súdov a ich rozhodovacej činnosti.

Z pohľadu občianskeho práva hmotného považujem za nesmierne zaujímavé úvahy o procesnoprávnom charaktere vyslovene hmotnoprávneho inštitútu zneužitia práva. Nie je možné prehliadnuť, že tento výskum bude mať zásadný vplyv aj na vedu procesného práva a že aj táto bude uvažovať o zneužívaní práva v procesnom práve omnoho detailnejšie a špecifickejšie. Z uvedeného pohľadu je prínosná aj I. kapitola práce, kedy procesnoprávnym pohľadom autor analyzuje základný občianskoprávny predpis súkromného práva - občiansky zákonník.

Za vyslovene pozitívny považujem *záver publikácie*, ktorý nemá popisný a konštatačný charakter, ale je vedeckým vyvrcholením výskumu autora, čo preukazuje aj jeho rozsahu (12 strán). Obsahuje autorove vlastné názory na vykonané závery výskumu, obsahuje *návrhy de lege ferenda*, z ktorých môže pokojne čerpať legislatívny proces na Slovensku. Publikácia sa bezpochyby stane prameňom práva pri súdnom rozhodovaní, kde vyjadrujem presvedčenie, že po nej siahnu sudcovia a sudkyne pri prejednávani a rozhodovaní sporov.

Citačný aparát na úrovni *viac ako 840 citácií* je dôkazom, že monografické spracovanie spracovanej témy nebolo nárazové, ale je prejavom dlhodobého záujmu autora o spracovanú problematiku. *Návrhy de lege ferenda*, ktoré majú byť vlastné osobe uchádzajúcej sa o titul docent sú prítomné takmer v celej publikácii, pričom autor ich atomizoval do jednotlivých kapitol - a nevyhnutnou sumarizačnou časťou záveru publikácie.

Práci možno *vytknúť rozsiahlejšie citačné pasáže judikatúry*, kde autor mohol abstrahovať podstatné závery konkrétnych judikátov o niečo precíznejšie, a neuspokojiť sa len s citáciou súvislejších textov. Uvedená výhrada platí aj o citovaných zákonných textoch. Uvedené ale neznižuje úroveň spracovanej témy, pričom autor už v úvode upozornil, že pre komunikatívnosť textu bude publikácia citačné pasáže obsahovať.

IV. Záver

Predložená práca podľa môjho názoru predstavuje kvalitnú vedeckú monografickú publikáciu, korespondujúcu s vedeckou, osobnou, pedagogickou i publikačnou vyzretosťou autora.

Predložená publikácia nepochybne spĺňa štandardy habilitačných prác. Jaroslav Čollák v plnej miere opätovne osvedčil schopnosť samostatnej vedeckej práce na vysokej úrovni. Publikácia je svojim nebývalým rozsahom (512 str.) ako aj kvalitným vedeckým obsahom spôsobilá na publikovanie, i na ústnu habilitačnú obhajobu.

So zreteľom na uvedené preto posudzovanú prácu

o d p o r ú č a m

prijať na ústnu obhajobu a po jej úspešnom absolvovaní a po úspešnom absolvovaní habilitačnej prednášky navrhujem udeliť JUDr. Jaroslavovi Čollákovi, PhD. vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore habilitačného konania a inauguračného konania občianske právo.

Banská Bystrica, dňa 15.3. 2022

doc. JUDr. Daniela Gandžalová, PhD.